

حکمروایی چندسطحی منطقه کلان‌شهری در راستای رویکرد نومنته گرایي*

(مطالعه موردی: منطقه کلان‌شهری مشهد)

دکتر مظفر صرافى**، مهندس ناصر نجاتی***

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۴/۰۳/۳۰ تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۶/۰۵/۰۲

چکیده

ریشه بسیاری از مشکلاتی که کلان‌شهرها با آنها مواجه هستند خارج از مرزهای سیاسی و محدوده تحت قلمروی آنها می‌باشد. کلان‌شهر مشهد از این امر مستثنی نبوده و با مشکلاتی روبرو می‌باشد که منشأ آن در سطحی بالاتر، یعنی منطقه کلان‌شهری مشهد اتفاق می‌افتد. از این‌رو، هدف از این پژوهش بررسی نظام کارآمد مدیریت منطقه‌ای بر اساس رویکرد نومنته‌گرایی جهت رسیدگی به مشکلات منطقه کلان‌شهری مشهد می‌باشد. در بخش بررسی ادبیات نومنته‌گرایی و مدیریت منطقه‌ای از روش تحقیق بازنگری پژوهش، و در بخش بررسی نظام کارآمد مدیریت منطقه‌ای برای منطقه کلان‌شهری مشهد از روش تحقیق توصیفی-تحلیلی از نوع مطالعه موردی بهره گرفته شده است. یافته‌های تحقیق حاکی از آن است که نظام حکمروایی دوسطحی با مشارکت همه‌کنش‌گران منطقه‌ای مبتنی بر اصل واگذاری امور به پایین‌ترین سطح قابل اجرا، می‌تواند موجب کارآمدی نظام مدیریت منطقه‌ای منطقه کلان‌شهری مشهد گردد.

واژه‌های کلیدی

نومنته‌گرایی، حکمروایی چندسطحی، منطقه کلان‌شهری، مشهد

* این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد نگارنده دوم تحت عنوان "امکان‌سنجی بکارگیری رویکرد نومنته‌گرایی در برنامه‌ریزی فضایی منطقه‌ای در ایران" به راهنمایی نگارنده اول در دانشگاه شهید بهشتی می‌باشد.
** دانشیار، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

*** کارشناس ارشد برنامه‌ریزی منطقه‌ای، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران. (مسئول مکاتبات)
Email: Sarrafi53@yahoo.ca
Email: nasernejati@yahoo.com